

Presidium van 15 september 2025

Locatie: Provinciehuis (Kamer van Lelystad), Visarenddreef 1, Lelystad

Tijd: 18.30-20.00 uur (vanaf 18.00 uur staat er een warme maaltijd voor u klaar in de kamer van Lelystad)

Voorzitter: de heer Smetsers

Afwezig: de heer Gerritsen, de heer Tijl

1. Opening

18.30 Observaties griffie:
n.v.t.

2. Vaststellen agenda

18.30 Observaties griffie:
n.v.t.

3. Mededelingen

18.30 Observaties griffie:
n.v.t.

4. Terugblik commissie & Statenvergadering

Statenvergadering 9 juli: -

Commissie EMS 3 september: Peilen & toetsen- samenwerkingsafspraken GS-PS Omgevingswet

Commissies 10 september:

18.30 Observaties griffie:
De griffie neemt op verzoek van de voorzitter van de werkgroep en het college het initiatief om de werkgroep samenwerkingsafspraken GS-PS Omgevingswet bijeen te roepen.
In de vergadering EMS 3 september was onduidelijkheid over de werking van de samenwerkingsafspraken in de praktijk, te weten: is een meerderheid van de commissie benodigd om n.a.v. een peilen en toetsen sessie tot een wensen en opvattingen procedure te komen?

5. Lange Termijn Agenda Zie ook <https://flevoland.langetermijnagenda.nl/>

5a. Bijzonderheden

Toelichting:

- Klimaatplan - peilen & toetsen: Dit onderwerp is voor het zomerreces doorgeschoven van september naar oktober en wordt nu doorgeschoven naar 26 november.
- Opheffing geheimhouding: in het RVO (artikel 52 lid 2&3) is opgenomen: "Drie keer per jaar wordt de lijst geheimhouding door de provinciesecretaris en griffier geactualiseerd en ter kennisname bij de Staten aangeboden. Indien nodig bereidt de griffier op basis van de aangeleverde informatie in de geactualiseerde lijst geheimhouding een opheffingsbesluit voor. De laatste keer dat opheffing geheimhouding op de Statenagenda heeft gestaan is 25 september 2024".
- Signaal: commissies EMS van 26 nov./ 3 dec. lopen vol: de kans bestaat dat er in het Presidium van 3 november geprioriteerd moet worden.

Te nemen besluit:

- T.a.v. geheimhouding: Het college expliciet te vragen om z.s.m. met een geactualiseerde lijst te komen, of een Statenvoorstel, zonder een geactualiseerde lijst vanuit het college, in de commissies van oktober te agenderen (Presidium 24 september).

18.35 Observaties griffie:

Het Statenvoorstel aangaande documenten waarop PS dan wel de commissie geheimhouding heeft opgelegd is klaar voor behandeling in oktober.

5b. LTA-overleg Presidium – college 13 oktober 2025 (#3421202)

Toelichting:

Bijgevoegd de conceptagenda voor het LTA-overleg. Zijn er aanvullende onderwerpen die het Presidium met het college wil bespreken?

Te nemen besluit:

De conceptagenda naar het college sturen ter voorbereiding met de uitvraag voor aanvullende agendapunten.

18.38 Observaties griffie:
n.v.t.

5c. Technische sessie Woningbehoefte Flevoland- algemeen en voor specifieke aandachtsgroepen (#3438202)

Toelichting:

In het LTA overleg van 12 mei is afgesproken dat presidium ruimte maakt op de agenda, in Q3 voor technische sessie(s) voor een toelichting op de onderzoeken, met een voorzitter. Bijgevoegd de voorgestelde invulling van de technische sessie.

Te nemen besluit:

- Plannen van technische sessie op 15 oktober, van 13.00 -15.00 uur
- Uit te spreken over de vorm
- Aanwijzen van een voorzitter

18.42 Observaties griffie:
Gezien de opkomst bij technische sessies is het wellicht niet nodig om te werken met twee maal twee deelsessies. Suggestie voor voorzitter: de heer Achtien.

5d. Technische sessie Wateroverlast, bodemdaling en klimaat(#3438048)

Toelichting:

Zoals in het op 25 juni in de commissie RND besproken plan van aanpak is aangekondigd wil het college een technische sessie organiseren rond de rollen en taken van overheden en de positie van gebruikers van het watersysteem.

Te nemen besluit:

De technische sessie Wateroverlast, bodemdaling en klimaat toe te voegen aan de kalender.

18.45 Observaties griffie:
Het is gebruikelijk dat technische sessies plaatsvinden in de Rietkerkzaal. Meerwaarde voorgestelde locatie versus reistijd in overweging nemen.

6. Statencommissies oktober – verdeling

Toelichting:

T.a.v. de integrale Commissies: het Presidium is [op 7 april 2025](#) akkoord gegaan met de gelijke behandeling van de financiële kaderstellingsdocumenten (waaronder de nota reserves en voorzieningen) met de Programmabegroting 2026. In de oordeelsvormende behandeling, voorzien op 29 oktober, lijkt dit echter niet haalbaar. Op 29 oktober start om 19.00 uur de Statenvergadering waarbij gestreefd wordt naar een eindtijd van 21.00 uur, in verband met Tweede Kamerverkiezingen ([afspraak Presidium 11 juni](#)). Er is dus geen ruimte uitloop van de integrale commissie in de avond. Met een spreektijd van 15 minuten per fractie voor de Programmabegroting in de oordeelsvormende commissie bedraagt de behandeltijd al vijf uur.

Te nemen besluit:

- 1) De behandeling van de financiële kaderstellingsdocumenten niet in de integrale commissies te plannen maar te verplaatsen naar de commissies EMS op 26 november en 3 december;
- 2) Als voorzitters aan te wijzen:
  - Integrale Statencommissie 8 oktober: Raterink
  - Integrale Statencommissie 29 oktober: Huckriede
  - RND 8 oktober: Uitdewilligen
  - RND 15 oktober: Keuter

- EMS 8 oktober: Broer
- EMS 15 oktober: Boutkan / Achten

18.46 Observaties griffie:
Er wordt, in verband met de behandeling van het RvO, op 15 oktober een commissievoorzitter voorgesteld die geen lid is van het Presidium.

6a. Integrale Statencommissie – 8 oktober 15.00 – 18.00 (beeldvorming) (#3434269)
(zie [kalender 8 oktober IC](#))

Toelichting:

Er zijn twee beeldvormende onderwerpen, de Programmabegroting 2026 en het Jaarprogramma Fonds Verstedelijking Almere 2026 Almere 2.0. Het Jaarprogramma FVA 2026 wordt als bijlage bij de programmabegroting van 2026 toegevoegd die integraal wordt behandeld in de oordeelsvorming en besluitvorming. Voor de Programmabegroting is het Presidium op 7 april 2025 akkoord gegaan met een nazending. Nazending volgt uiterlijk 26 september.

Te nemen besluit:

- 1) Akkoord te gaan met het vervroegen van de aanvangstijd naar 15:00 uur.
- 2) Per agendapunt op de commissieagenda te besluiten:
  - (A) Het voorstel conform te agenderen.
  - (B) Het voorstel te agenderen op voorwaarde dat de volgende wijzigingen worden aangebracht.
  - (C) Het voorstel niet te agenderen, maar terug te sturen naar het college en hierbij de volgende opmerkingen mee te geven.

18.50 Observaties griffie:
- De Programmabegroting volgt via een nazending. Hierdoor zijn geen observaties mogelijk. Is schriftelijke consultatie van het Presidium wenselijk?
- t.a.v. FVA:

- Uit de memo beeldvorming is niet af te leiden wat de beïnvloedingsmogelijkheden van PS zijn. Door de nazending van het statenvoorstel is niet vast te stellen of dit voorstel hierin voorziet.
- Dia 2 van de presentatie geeft de indruk van 6 pijlers i.p.v. 3. Pijlers. Dia 11 lijkt verplaatst en moet waarschijnlijk tussen dia 13 en 14.

6b. Integrale Statencommissie - 29 oktober 13.00 – 18.00 uur (oordeelsvorming) (#3434282)
(zie [kalender 29 oktober IC](#))

Toelichting:

Bij de behandeling van de Programmabegroting in november 2024 is voor het eerst geëxperimenteerd met een combineerde spreektijd inclusief interrupties van 12 minuten (2 minuten extra voor interrupties op de gebruikelijke spreektijd). In het fractievoorzittersoverleg van 11 december jl. heeft het Presidium al gedeeld dat een volgende keer 15 minuten spreektijd inclusief interrupties voor de hand ligt.

Te nemen besluit:

- 1) Akkoord te gaan met het vervroegen van de aanvangstijd naar 13:00 uur
- 2) Akkoord te gaan met een spreektijd van 15 minuten per fractie voor twee termijnen inclusief interruptie.

18.55 Observaties griffie:
- De Programmabegroting volgt via een nazending. Hierdoor zijn geen observaties mogelijk. Is schriftelijke consultatie van het Presidium wenselijk?

6c. Statencommissie RND – 8 oktober 19.00 – 20.30 uur (beeldvorming) (#3430665)
(zie [kalender 8 oktober RND](#))

Toelichting:

Er is één onderwerp: rekenkamerrapport “Een vol stroomnet”.

Te nemen besluit:

- 1) Per agendapunt op de commissieagenda te besluiten:
  - (A) Het voorstel conform te agenderen.

(B) Het voorstel te agenderen op voorwaarde dat de volgende wijzigingen worden aangebracht.

(C) Het voorstel niet te agenderen, maar terug te sturen naar het college en hierbij de volgende opmerkingen mee te geven.

2) Akkoord met de gesprekswijzer bij agendapunt 5.

18.57

Observaties griffie:

In de gesprekswijzer staan geen observaties van de griffie

6d. Statencommissie RND – 15 oktober 15.30 – 17.00 uur (oordeelsvorming) (#3430697)

(zie [kalender 15 oktober RND](#))

Toelichting:

Er is één oordeelsvormend onderwerp: rekenkamerrapport “Een vol stroomnet”

Te nemen besluit:

1) Per agendapunt op de commissieagenda te besluiten:

(A) Het voorstel conform te agenderen.

(B) Het voorstel te agenderen op voorwaarde dat de volgende wijzigingen worden aangebracht.

(C) Het voorstel niet te agenderen, maar terug te sturen naar het college en hierbij de volgende opmerkingen mee te geven.

19.00

Observaties griffie:

n.v.t.

6e. Statencommissie EMS – 8 oktober, 19.00 – 22.00 uur (beeldvorming) (#3429585)

(zie [kalender 8 oktober EMS](#))

Toelichting:

Er zijn drie beeldvormende onderwerpen: Advies aanwijzing regionale publieke omroep, IPO-Begroting en het RvO. Voor alle drie zijn gesprekswijzers gemaakt. De gesprekswijzer RvO is dit keer volledig ingevuld en heeft het voorstel om max. 2 vragen per fractie in de eerste ronde te stellen.

Voor de IPO-begroting wordt een verzoek gedaan voor nazending (zie agendapunt 7f)

Te nemen besluit:

1) Per agendapunt op de commissieagenda te besluiten:

(A) Het voorstel conform te agenderen.

(B) Het voorstel te agenderen op voorwaarde dat de volgende wijzigingen worden aangebracht.

(C) Het voorstel niet te agenderen, maar terug te sturen naar het college en hierbij de volgende opmerkingen mee te geven.

2) Akkoord met de gesprekswijzer(s) bij agendapunten 5, 6, en 7)

19.05

Observaties griffie:

In de gesprekswijzers zijn de volgende observaties van de griffie opgenomen:

-t.a.v. RvO: de wensen en bedenkingen van het college bespreken (bijlage 24). + de wijze van behandeling tijdens de oordeelsvorming (“hoe”) bespreken

-t.a.v. IPO: gesprekswijzer kan gemaakt worden zodra de stukken bij griffie binnen zijn. Is schriftelijke consultatie van het Presidium wenselijk?

-t.a.v. Omroep: geen observaties

6f. Statencommissie EMS – 15 oktober, 15.30 – 22.00 uur (oordeelsvorming) (#3429588)

(zie [kalender 15 oktober EMS](#))

Toelichting:

Er zijn 4 oordeelsvormende onderwerpen: Advies aanwijzing regionale publieke omroep, IPO-Begroting en het agenderingsverzoek Woningbehoefte & RvO.

Voor de IPO-begroting wordt een verzoek gedaan voor nazending (zie agendapunt 7f).

Te nemen besluit:

1) Per agendapunt op de commissieagenda te besluiten:

(A) Het voorstel conform te agenderen.

(B) Het voorstel te agenderen op voorwaarde dat de volgende wijzigingen worden aangebracht.

(C) Het voorstel niet te agenderen, maar terug te sturen naar het college en hierbij de volgende opmerkingen mee te geven.

- 19.10 Observaties griffie:
Voorstel om het opnieuw in het Presidium van 24 september terug te laten komen. We hebben begrepen dat er nog aan de vorm gewerkt wordt

7. Ingekomen stukken & afwijkingen

7a. Brief Statenlid: "Verzoek om opheldering inzake integriteitsprocedure CDK (gedragscode 2016)"

Toelichting:

Op 10 juli 2025 is het Statenlid door het Presidium geïnformeerd dat het bericht van 1 juli 'Verzoek om opheldering inzake integriteitsprocedure CDK (gedragscode 2016)' in een later presidium wordt afgehandeld. Inmiddels heeft het presidium begrepen dat de commissaris eenzelfde verzoek om informatie heeft ontvangen.

Te nemen besluit:

Op het verzoek te antwoorden met een verwijzing naar de beantwoording door de commissaris.

- 19.20 Observaties griffie:
n.v.t.

7b. Programmabegroting 2026 – Paragraaf Provinciale Staten (#3425950)

Toelichting:

Bijgevoegd de concepttekst van de Programmabegroting 2026. Dit is de tekst voor het programmaonderdeel Provinciale Staten. De teksten zijn eveneens voorgelegd aan de werkgeverscommissie waarvan de inbreng is verwerkt.

In lijn met voorgaande jaren is de visie "Politiek aan het roer" ([3003304 Visie Statengriffie Flevoland 2022](#)) als uitgangspunt gebruikt voor programmaonderdeel Provinciale Staten.

De teksten voor het programmaonderdeel bestaan uit een algemene inleiding, de doelen voor de betreffende Statenperiode en de resultaten voor het betreffende jaar. Per jaar kunnen de resultaten die hieraan bijdragen verschillen.

Voor 2026 zijn er geen financiële aanpassingen in het programmaonderdeel Provinciale Staten anders dan de jaarlijkse indexering. Met de indexering kan het extra gevraagde budget door de Randstedelijke Rekenkamer voor 2026 worden opgevangen. Provinciale Staten heeft op 9 juli besloten geen zienswijze in te dienen op de conceptbegroting 2026 van de Randstedelijke Rekenkamer, onder voorbehoud van toereikend budget bij de Programmabegroting 2026. Met de voorbereiding van de Programmabegroting 2026 is gebleken dat dit voorbehoud zich niet voordoet.

Te nemen besluit:

Akkoord te gaan met bijgevoegde teksten voor de Programmabegroting 2026.

- 19.25 Observaties griffie:
n.v.t.

7c. Voortgang verbetering informatievoorziening Provinciale Staten

Toelichting:

Op 13 juli 2022 heeft Provinciale Staten de motie 'Verlagen werkdruk Statenleden en burgerleden' aangenomen. In reactie daarop is, in opdracht van de griffier, het advies 'Weg naar vernieuwing op koers met stateninformatie Flevoland' opgesteld. Dit advies bevat voorstellen om de informatievoorziening aan Statenleden te verbeteren en sluit aan bij de visie "Politiek aan het roer" en de missie "Ruimte voor de politiek". Het presidium heeft het advies in december 2024 ontvangen en besproken.

Voor de uitvoering van het advies kunt u de volgende acties verwachten tot einde dit jaar:

- In de week van 29 september wordt de verbeterde website stateninformatie.flevoland.nl uitgerold, daarmee is de website dinsdag 30 september en woensdag 1 oktober in onderhoud. Provinciale Staten wordt via de nieuwsbrieven voorafgaand aan 29 september geïnformeerd.
- In oktober start de implementatie van Debatrijk. Debatrijk helpt Statenleden met het zoeken en verwerken van informatie en maakt daarbij gebruik van kunstmatige intelligentie. Het systeem gebruikt geavanceerde zoektechnologieën en maakt automatische samenvattingen en dossiers. Middelen voor de implementatie zijn door Provinciale Staten beschikbaar gesteld met de Zomernota 2025.

Tot slot volgt in november een statenvoorstel voor de opvolging van de resterende adviezen uit het rapport 'Weg naar vernieuwing op koers met stateninformatie Flevoland'. Besluitvorming is voorzien in december 2025.

Te nemen besluit:

Kennis nemen van de voortgang.

19.30

Observaties griffie:

In het Presidium van 24 september wordt een notitie met detail planning geagendeerd.

7d. Statenconferentie 2026

Toelichting:

In 2026 (8/9 april) is een statenconferentie gepland met overnachting. In Flevoland is geschikte accommodatie hiervoor beperkt. Voorgesteld wordt de mogelijkheid voor boeken van accommodatie buiten Flevoland open te houden.

Te nemen besluit

Akkoord te gaan met de mogelijkheid van het boeken van een accommodatie buiten Flevoland ten behoeve van de Statenconferentie 2026.

19.35

Observaties griffie:

n.v.t.

7e. Externe sprekers (#3378755)

Toelichting:

Bij het agenderingsverzoek over Thorium en SMR kerncentrales, d.d.16 juni 2023, is een voorval geweest met betrekking tot een externe spreker. In het fractievoorzittersoverleg d.d.27 september 2023 heeft een eerste discussie plaatsgevonden en daar is afgesproken in een dialoogsessie verder te spreken over dit onderwerp. De bijgevoegde memo beschrijft de werkwijze:

- Bij het agenderingsverzoek, tevens een biografie aan te laten leveren door de degene die agendeert;
- De presentatie te checken op strafbare en smaadachtige feiten. (griffie/Presidium);
- Het kan voorkomen dat Statenleden er vervolgens voor kiezen niet aanwezig te zijn. Zij maken dat kenbaar en geven transparantie van de reden(en) hiervoor door een korte mondelinge inbreng bij de start;
- Indien dit zich voordoet wordt dit nabesproken op het fractievoorzittersoverleg in aanwezigheid van de woordvoerders op het onderwerp.

Te nemen besluit:

De beschreven werkwijze over te nemen en in het format agenderingsverzoek een invulveld te maken om een kort CV van de externe sprekers in te kunnen vullen.

19.40

Observaties griffie:

n.v.t.

7f. Nazending IPO-Begroting (#3437899)

Toelichting:

Het IPO AV wordt op 4 november voorgelegd om de IPO-Begroting goed te keuren. De begroting komt echter ca. 19 september beschikbaar. Het college vraagt om ruimte voor nazendingen van de stukken zodat PS op 29 oktober wel kan besluiten over de IPO Begroting.

Te nemen besluit

1. akkoord met nazendingen van het memo beeldvorming en Statenvoorstel met bijlagen op uiterlijk 2 oktober, t.b.v. de beeldvorming op 8 oktober (30 minuten), oordeelsvorming op 15 oktober (30 minuten) en besluitvorming op 29 oktober.
2. De beeldvorming zonder een presentatie te doen (geen meerwaarde, recentelijk (11 juni) is in Statencommissie EMS de IPO Concept-begroting 2026 behandeld).

19.45

Observaties griffie:

Zie ook het onderwerp op de LTA-agenda bij agendapunt 5b.

7g. Uitgangspuntennotitie Vergaderschema

Toelichting:

Bij het opstellen van het vergaderschema maakt de griffie gebruik van een aantal basis uitgangspunten, verwoord in bijgevoegde notitie. U wordt gevraagd deze te onderschrijven en u uit te

spreken over de wenselijkheid van het vasthouden van 'oude' statenopdrachten in de uitgangspunten.

Meer concreet; er zijn drie statenopdrachten uit de vorige statenperiode:

-jaarlijks aandacht besteden aan integriteit

-twee maal per jaar een dialoogsessie

-1 maal per jaar een sociale activiteit

De griffie stelt voor integriteit en sociale activiteit te handhaven. Deze hebben hernieuwde actualiteit gekregen met de gedragscode en de werkgroep routekaart.

De griffie stelt voor de halfjaarlijkse dialoogsessies te schrappen, hiervoor is momenteel minder animo en zo ontstaat ook ruimte voor andere pilots van het presidium.

Bepaalde uitgangspunten zijn in sommige jaren niet haalbaar of met elkaar te verenigen. Voorgesteld wordt de griffier mandaat te geven, indien dit zich voordoet, van deze uitgangspunten af te wijken.

Voorbeeld: in 2026 is het tot aan het zomerreces niet mogelijk maandelijks een vergadervrije week te plannen en na het reces geen vergaderingen in te plannen.

Te nemen besluit

1. akkoord te gaan met de uitgangspuntennotitie opbouw vergaderschema

2. de statenopdracht dialoog niet langer ruimte op te nemen in het vergaderschema

3. de griffier mandaat te geven naar bevind van zaken te handelen indien een van de uitgangspunten niet haalbaar blijkt.

19.50 Observaties griffie:
n.v.t.

8. Besluitenlijst Presidium 9 juli 2025

Te nemen besluit:

De besluitenlijst van 9 juli 2025 (aangevuld met consultaties nadien) vast te stellen.

19.54 Observaties griffie:
n.v.t.

9. Rondvraag

19.55 Observaties griffie:
n.v.t.

10. Sluiting

20.00